

Discipelschap

Het zendingsbevel van Jezus in Matt.28:19 luidt: *Gaat dan henen, maakt al de volken tot Mijn discipelen en doopt hen...en leert hun onderhouden, al wat Ik u bevolen heb.* De opdracht is dus niet alleen de volkeren het geloof in Jezus te prediken, maar hen te maken tot discipelen, leerlingen, volgelingen, van Jezus. Dan volgt de doop in de naam van de Vader, de Zoon en de Heilige Geest, waarbij een nieuw menszijn vanuit God wordt geboren. Daarna is de opdracht hun bij te brengen, wat het volgen van Jezus inhoudt. Jezus spreekt hier zelfs over het onderhouden van *bevelen*, zoals Hij in het Evangelie naar Johannes ook over het *bewaren* en *doen* van Zijn geboden spreekt.

Het Evangelie, een autoritaire boodschap

We zitten hier met een geweldig probleem, omdat onze cultuur sterk gericht is op de zelfontplooiing, de eigen gekozen ontwikkeling van het individu, naar zijn eigen interesses en mogelijkheden. Heel duidelijk is dit te merken in het onderwijs

Terwijl vroeger de leerstof geheel van bovenaf door de scholen werd vastgesteld, hebben de leerlingen nu de mogelijkheid van keuzevakken. Wat hun niet ligt, kunnen zij zoveel mogelijk vermijden. Ook de manier van studeren is sterk veranderd. De leraar bepaald minder dan voorheen de lesstof. Steeds meer wordt van leerlingen verwacht, dat zij veel dingen zelf ontdekken. Dat zij daarbij allerlei minder leuke, maar bij nader inzien noodzakelijke lesstof missen, is onvermijdelijk.

De verandering van onze cultuur is ook sterk te merken in de wetgeving.

De voorschriften van de huidige wetten zijn geheel ontleend aan dat wat men in de huidige maatschappij als acceptabel beschouwt en waarover in hoge mate consensus bestaat. Men aanvaardt geen regels meer, die hun gezag aan de geboden van God ontleenen. Zo is er grote tolerantie ten opzichte van

andere afgodische religies en wordt van nieuwkomers zelfs niet verwacht, dat zij kennis nemen van het Evangelie. Abortus, echtbreuk en overspel zijn helemaal uit de sfeer van de strafbare feiten gehaald.

Dit staats haaks op de boodschap van de Bijbel, waarin ons waarheden van God verplichtend worden voorgehouden: waarheden, die helemaal niet passen bij de (oude) mens.

Het Evangelie heeft een autoritaire boodschap, omdat het berust op de autoriteit van God.

Bereidheid zich te laten vormen

De geestelijke ontwikkeling van de gelovige heeft alles te maken met de bereidheid zich te laten vormen en te laten onderwijzen. Uiteindelijk gaat het er niet om, of wij populair zijn, of wij met medemensen weten om te gaan, of wij onze gemeente organisatie goed kunnen runnen, of wij een goede presentatie hebben, of wij een goed woord kunnen brengen. Maar het gaat er om dat wij Jezus liefhebben en dat ons karakter zo is gevormd, dat God ons nu optimaal kan gebruiken én in Zijn eeuwig koninkrijk ten volle kan laten delen. Diegenen, die bereid zijn zich te laten vormen en corrigeren, zien wij in de praktijk uitgroeien tot stabiele en vruchtbare gelovigen. Diegenen, die aan de eigenwijsheid en eigengereidheid van de huidige tijdgeest vasthouden, zien wij dikwijls blijvend worstelen met zichzelf en met allerlei onnodige problemen. Zij zijn het ook, die binnen de gemeente de meeste moeilijkheden veroorzaken.

Bedieningen met gezag

Het is vandaag voor de verschillende bedieningen in de gemeente een bijzonder moeilijk taak om de gelovigen, die aan hen zijn toevertrouwd, te maken tot discipelen van Jezus. Het probleem is, dat men het gezag van hun roeping niet erkent (zoals men bijna geen enkele vorm van gezag erkent). De leiders durven vaak nauwelijks meer op te treden en brengen de bevelen van Jezus in de vorm van “goede raad”, die vervolgens in de wind wordt geslagen. Een Argentijnse

voorganger zei, na een bezoek aan dit land: Hier kan geen opwekking komen, want men erkent het gezag van de gemeenteleiders niet. Natuurlijk zijn er altijd “charismatische” personen, waaraan mensen (ook gelovigen) zich tot slaaf maken. Dat is echter wat anders dan het erkennen van gezag op grond van een door God gegeven bediening.

Jezus' discipelen; bekering

Toen Jezus zijn discipelen riep, was het een uitzonderlijke situatie. Jezus was immers nog niet gekruisigd en het reddingsplan van God was bij de nieuwgekozen discipelen totaal onbekend. Sommigen van hen waren discipelen van Johannes de Doper geweest en dat kenmerkt hen als mensen, die ten opzichte van God een besef van schuld en zonde hadden, maar tegelijkertijd mensen met het verlangen tot verandering. Verder wekte Johannes door zijn boodschap de verwachting van de komst van het koninkrijk van God, de komst van de Messias, die voor Israël een geestelijk en een nationaal herstel zou brengen. Dit laatste, het verlangen naar een nationaal en politiek herstel van Israël speelde voortdurend een grote rol, ook bij de discipelen. Dit blijkt uit het feit, dat zij er steeds naar vragen. Zelfs als Jezus reeds is opgestaan uit de dood, is één van hun eerste vragen: *Heer herstelt gij in deze tijd het koningschap voor Israël* (Hand. 1:6). Maar toch mogen we dit aspect van verwachting bij de discipelen niet overdrijven. Johannes predikte immers niet, dat de wapens moesten worden geslepen, maar dat iedereen zich moest bekeren van zijn zonden. Johannes sprak over de komst van de Heilige Geest, niet over een heilige oorlog tegen de Romeinen.

We kunnen de discipelen dus beschrijven als mensen, die het probleem van de zonde serieus namen en zochten naar vergeving en verzoening met God.

De hedendaagse boodschap, een gevaarlijk compromis

Vandaag hoort onze boodschap met hetzelfde te beginnen: Neem de ernst van de zonde serieus en laat je met God verzoenen door te

geloven in- en verbonden te worden met Jezus, die met Zijn leven voor het onze betaalde. Helaas gaat hier al een hoop mis. Door de totale wetteloosheid is ons land en de psychologische en sociologische wegverklaring van de zonde, is er nauwelijks meer zondebesef. Vroeger had men tenminste een idee, wat zonde was en men voelde zich schuldig. Dit besef en dit gevoel ontbreekt vandaag in hoge mate. Met deze psychologische en sociologische wegverklaring van de zonde bedoel ik, dat men de oorzaak van het zondigen zoekt in factoren in het zieleleven en van buitenaf, die de mens tot zondigen brengen. Zo zal werkloosheid en een ongelukkige opvoeding automatisch leiden tot criminaliteit. De crimineel is daarbij eerder slachtoffer dan zondaar. Vanuit Gods woord moeten we veel eerder zeggen, dat de zonde, die allang in de mens woont, er vooral uit komt, wanneer zijn leven onder druk komt te staan.

Zielepijn of zonde

De verkondiging speelt hierop in, door de nadruk te leggen op de zielepijn van de moderne mens. Jezus wordt vooral voorgesteld als degene, die Gods liefde openbaart en de gekwetste mens wil helen. Op zichzelf is het goed, dat men een bruikbaar aanknopingspunt zoekt, zolang men maar beseft, dat de oorspronkelijke bedoeling, de bekering en de verzoening van onze zonden, het meest wezenlijke zijn. Ook Jezus genas de mensen, die met nood tot hem kwamen, voordat zij zich hadden bekeerd.

In een later stadium brengt men dit thema dan als nog aan de orde. Hier gaat het echter vaak mis. Veel gelovigen vinden het maar een zwaar onderwerp, wanneer uitgebreid op de zondigheid en verdorvenheid van hun oude leven wordt ingegaan. Ze hebben immers voor alles een psychologisch excuus en zien niet in, dat de zonde hun hele menszijn heeft doordrongen. Men accepteert onvoldoende het Bijbelse onderwijs hierover en gaat uit van het eigen voelen. Zodoende neemt men niet voldoende afstand van het oude leven en kiest men niet radicaal genoeg

voor het nieuwe. Het oude leven wordt veel te veel beschouwt als een gekwetst leven, dat moet worden geheeld, dan als een zondig leven, dat moet worden afgelegd.

Geen plaats voor onverzoende zonde

Zonder ook maar een moment af te willen doen van het onbeschrijflijke lijden, dat sommige mensen hebben doorstaan, luidt de boodschap van Jezus, dat wij door de zonde, die in ons woont en die wij ook in meer of minder mate uitleven, verloren zijn. Niet omdat God zo hard is, maar omdat er in Zijn koninkrijk geen plaats is voor onverzoende zonde. Wie niet geloofd is reeds veroordeeld; niet omdat God zo graag oordeelt en straft. Hij houdt van mensen en biedt hun daarom de mogelijkheid van verzoening aan door het bloed van Jezus. Wie, dat afwijst in de eigenwaan, dat hij of zij geen verzoening nodig heeft (achter wat voor prachtige excuses men zich ook als rookgordijn verschuilt) blijft onverzoend. Voor hem of haar is er geen mogelijkheid in het koninkrijk van God.

De Bergrede

De meeste discipelen waren al volgelingen van Jezus, voor Hij de zo beroemde bergrede uitsprak (Matt.5). Daarin zette de Heer de leefregels voor het koninkrijk van God uiteen. Het gaat daar om thema's als gemeend respect voor medegelovigen, niet minachten of kwaadspreken, reinheid in het denken (seksualiteit), waarheid in spreken en handelen, leven zonder vergeldingsdrang, het niet zoeken van het eigen gelijk of recht, het liefhebben van- en bidden voor vijanden. Het gaat daarbij niet zozeer om gewone wetten, waaraan men moet voldoen, maar om een hele nieuwe levensinstelling, die men ontvangt door de inwoning van de Heilige Geest. Na de vervulling met de Heilige Geest is het mogelijk steeds voor deze levensinstelling te kiezen.

Het eerste onderwijs voor de discipelen van vandaag is dan ook niet anders. Zij behoren (naast de doop in water) zo snel mogelijk gedoopt te worden in de Heilige Geest en

moeten nu leren, wat het wandelen in de Geest eigenlijk inhoudt.

Nu komt de strijd tegen de werkingen en begeerten van het oude leven en het in de praktijk leren van nederigheid, zachtmoedigheid, barmhartigheid (lankmoedigheid), reinheid, vrede. Een aantal van deze deugden zijn evident, dat wil zeggen, dat iedereen ervan overtuigd is, dat men ze moet nastreven; zoals niet-kwaadspreken, geen seksuele onreinheid, geen driftigheid. Maar vooral op het terrein van de nederigheid, zachtmoedigheid en lankmoedigheid is er een groot probleem. Wij leven zoals eerder aan de orde kwam in een cultuur met weinig respect voor gezag. Bijgevolg zullen wij grote moeite hebben, wanneer Gods woord en ook de Heilige Geest ons willen leiden in een houding van respect en vaak ook van gehoorzaamheid. Wie zal de leiding van de Geest hierin bevestigen? Wie zal ons vandaag ongelijk geven, wanneer wij geen respect betonen aan medegelovigen, die God in de gemeente heeft aangesteld?.. of aan onze eigen echtgenoot, of onze ouders? Wie zal ons vermanen, als we over de leiding van onze gemeente roddelen?

Democratie en het opeisen van recht

Wij leven in een wereld van democratie, waar wij onze eigen regering kiezen en van ons verwacht wordt dat wij voor ons recht opkomen. Het is een goede zaak, dat wij vandaag leven in een samenleving, die veel rechtvaardiger is, dan die van het verleden. Aan de andere kant betekent dit, dat wij veel meer moeite hebben om met situaties om te gaan, waarin wij voor ons gevoel onrechtvaardig behandeld of beledigd worden. Bewust heb ik het even over ons gevoel, want vaak is datgene, dat wij gevoelsmatig ervaren, niet als vernedering of belediging bedoeld. Buiten het geestelijk erf bijvoorbeeld, kan het zo zijn, dat wij onszelf zien als degene, die het meest capabel is om een bepaalde taak of verantwoordelijkheid te dragen. (Misschien hebben we gelijk, misschien niet) Toch beslissen degenen, die er over gaan, iemand anders aan te stellen. Zo

iets doet natuurlijk pijn. De vraag is, of we bereid zijn in een positieve gezindheid met zo'n situatie te leven, wanneer we door omstandigheden niet weg kunnen gaan. Natuurlijk hebben we vandaag vaak wel de vrijheid om een andere werkkring te zoeken. In de gemeente doen zich ook dergelijke situaties voor. Nu gaat het er mij niet om, de fouten die er ook in gemeenten worden gemaakt te vergoelijken. Er wordt ook soms door de gemeenteleiding uit vrees voor conflicten te weinig gecommuniceerd. Het gaat er ook niet om, dat wij maar over moeten laten lopen en ons blijvend moeten onderwerpen aan goddeloos onrecht. Ongerechtigheid blijft ongerechtigheid en zij wordt niet gerechtvaardigd door de gedachte, dat wij in een onrechtvaardige situatie iets kunnen leren.

Maar, hoe gaan wij met moeilijke en onrechtvaardige situaties, die ons worden aangedaan, om? Leren wij in die situaties nederigheid en zachtmoedigheid; ja of nee?

Het is duidelijk, dat Jezus, niet slechts eenmaal de woorden van de bergrede heeft uitgesproken. In de weken en maanden daarna zal Hij vele malen, aan steeds nieuwe groepen toehoorders en volgelingen de principes van de veranderde, wederom-gebooren, mens hebben uiteengezet en uitgewerkt.

DTS

Floy Mc Clung Jr. een van eerste leiders van YWAM leidde in de 70 jaren een team van deze organisatie in Kabul (Afganistan), doel was vooral de vele hippies, op weg naar India, te bereiken met het Evangelie. Deze opzet faalde, omdat de ploeg van YWAM geen eenheid vormde en iedereen zijn eigen weg ging. De meeste deelnemers waren zelf vrijgevochten hippies, die wars waren van iedere vorm van leiding en gezag. De leiding besloot toen niet langer op deze manier door te gaan. Alle deelnemers aan YWAM acties werden sindsdien verplicht een z.g. DTS (Discipleship Training School) te doorlopen, voordat zij aan enige actie mochten meedoen. Daarin werden de verschillende principes van het discipelschap geleerd. Degenen die niet

bereid waren te gehoorzamen aan de organisatie vielen vanzelf af en konden dus ook niet meer deelnemen aan de acties. In navolging daarvan hebben verschillende gemeenten getracht een dergelijke cursus voor hun leden op touw te zetten. Men heeft alleen het probleem, dat men moeilijk gelovigen met een gezagsprobleem uit de gemeente kan zetten.

Moeten wij de mensen vasthouden?

Wij worden in de gemeente heel vaak geconfronteerd met situaties, waarin mensen dreigen weg te lopen, of zelfs vaarwel te zeggen tegen het christelijk geloof. Daarom wordt de nodige moeite gedaan om mensen vast te houden en hen nooit te kwetsen. Van de gemeenteleiding wordt een volmaakt gevoel van takt verwacht. Zij moeten voortdurend inschatten, hoe bepaalde gelovigen zullen reageren. Iedere vermaning wordt dan ook ingepakt in een grote dosis takt. Verwacht men dat de ander ongunstig of opstandig zal reageren, dan wordt helemaal niet vermaand.

Jezus heeft nooit getracht mensen vast te houden. Wat dat betreft was Hij uiterst ontaktvol. Denk maar eens aan het gesprek met Nicodemus. De manier, waarop Jezus hem te woord staat is best bot te noemen. Zonder inleiding of verzachtende woorden, wordt hem verteld, dat hij geen deel heeft aan het Koninkrijk van God tenzij hij opnieuw wordt geboren (Joh.3).

Jezus' reactie op de mensen, die Hem willen volgen (Luk.9:57vv.) Is zodanig, dat zij worden gedwongen na te denken of zij Hem wel echt willen volgen: *En toen zij op weg waren, zeide iemand tot Hem: Ik zal U volgen, waar Gij ook heengaat. En Jezus zeide tot hem: De vossen hebben holen en de vogelen des hemels nesten, maar de Zoon des mensen heeft geen plaats om het hoofd neer te leggen. En Hij zeide tot een ander: Volg Mij. Maar deze zeide: Sta mij toe eerst heen te gaan en mijn vader te begraven. Maar Hij zeide tot hem: Laat de doden hun doden begraven; maar ga gij heen en verkondig het Koninkrijk Gods. En weer een ander zeide:*

Ik zal U volgen, Here, maar laat mij eerst afscheid nemen van mijn huisgenoten. Maar Jezus zeide tot hem: Niemand, die de hand aan de ploeg slaat en ziet naar hetgeen achter hem ligt, is geschikt voor het Koninkrijk Gods.

Zie ook Jezus' reactie op de rijke jongeling (Matt.19:21): Jezus zeide tot hem: *Indien gij volmaakt wilt zijn, ga heen, verkoop uw bezit en geef het aan de armen, en gij zult een schat in de hemelen hebben, en kom hier, volg Mij. Toen de jongeling dit woord hoorde, ging hij bedroefd heen, want hij bezat vele goederen.*

Zie tenslotte Jezus reactie, wanneer Hij ontdekt, dat veel van Zijn volgelingen een verkeerde motivatie hebben Zij zijn slechts geïnteresseerd vanwege de wonderbare spijziging. Jezus maakt hun duidelijk, dat het niet gaat om de spijs, die vergaat, maar om de spijs die blijft, nl. Het eten en drinken van Jezus' vlees en bloed, ofwel het geloven in Hem, die uit de hemel is gekomen (Joh.6:60): *Vele dan van zijn discipelen hoorden dit en zeiden: Deze rede is hard; wie kan haar aanhoren? (vs.66) Van toen af keerden vele van zijn discipelen terug en gingen niet langer met Hem mede.*

Jezus probeert op geen enkele manier het leven als discipel rooskleuriger voor te stellen; Hij bereidt zijn discipelen voor op een leven van lijden. De vele beloften van God gaan gepaard met de belofte van vervolging, lijden, tweedracht en vijandschap tot binnen de familiekring (Mark. 10:28vv.).

De praktische oefening

Ondertussen hebben de discipelen ook allerlei wonderen en bevrijdingen gezien. Ze zijn Jezus gevolgd en stonden vooraan bij Jezus bediening.

Pas toen de discipelen enige tijd aan het voorbeeld van Jezus en door de praktijk van het leven in de groep hadden geleerd met de principes van de bergrede om te gaan en zij hadden gezien, hoe Jezus, door het geloof in de Vader zijn wonderen deed, kregen zij de

volgende leeropdracht: De praktijk van het leven uit geloof en de verkondiging van het Evangelie met kracht. Matt.10:7vv.: *Gaat en predikt en zeg: Het Koninkrijk der hemelen is nabijgekomen. Geneest zieken, wekt doden op, reinigt melaatsen, drijft boze geesten uit. Om niet hebt gij het ontvangen, geeft het om niet. Voorziet u niet van goud of zilver of koper in uw gordels, van geen reiszak voor onderweg, geen twee hemden, geen sandalen, geen staf, want de arbeider is zijn voedsel waard.*

Leven uit geloof

In het verleden werd aan sommige Bijbelscholen ook wel de opdracht gegeven om zoveel mogelijk uit het geloof te leven. Zo mochten de studenten nooit naar huis of naar vrienden schrijven over hun financiële zorgen, maar zij moesten vertrouwen, dat God voor hun onderhoud zou zorgen en hun financiële situatie bij anderen in gedachtenis zou brengen. Op die manier leerde men het avontuur van het leven uit geloof.

Natuurlijk was de opdracht van Jezus aan zijn discipelen om zonder beurs of lunchpakket, zonder reservekleding of -sandalen onderweg te gaan gemakkelijker uit te voeren in het Midden Oosten, waar men een hogere mate van gastvrijheid kent als in andere werelddelen. Het ging dan ook niet om de ernst van de moeilijkheden maar om de leerschool en om het principe van Gods voorziening in onmogelijke situaties te ontdekken. Later zou Jezus tot zijn discipelen zeggen, dat zij wel een reiszak etc. op hun reizen moesten meenemen. maar deze eerste keer niet. Hij geeft hen ook macht om zieken te genezen en gebonden te bevrijden. Deze eerste keer mogen zij bij het genezen van zieken een beroep doen op kracht, die Jezus hun heeft verleend. Zij zijn dan ook verbaasd, hoe snel de demonen zich aan hen onderwerpen als zij de naam van Jezus uitspreken. Later zullen zij ook op dit terrein steeds meer aangewezen zijn op hun eigen geloof en zal Jezus hun ook verwijten maken vanwege kleingeloof.

Programma voor het avontuur met God

In de hedendaagse gemeente is er vaak geen programma om gelovigen op deze weg te trainen. Vaak zijn de gemeenten te klein om een programma op te zetten. Vaak zijn de leeftijden van de pasbekeerden en hun leefomstandigheden zo gevarieerd, dat er geen gemeenschappelijk programma mogelijk is, maar voor ieder iets op maat moet worden bedacht.

Toch is het onjuist om de groei in het discipelschap geheel aan het “toeval” over te laten, want de Here geeft ons de opdracht: *Maakt hen tot discipelen en leert hun onderhouden al wat Ik u bevolen heb.* Natuurlijk brengt de Heer Zelf allerlei situaties in ons leven, waardoor wij kunnen leren en groeien. Natuurlijk komen wij vanzelf wel eens in conflicten terecht, waarin wij de principes van de bergrede zouden moeten toepassen, maar zonder goede voorbereiding is het risico, dat wij verkeerd zullen reageren en zelfs schade zullen leiden. Het is ook gewoon onjuist om de geestelijke groei van de pasbekeerden aan henzelf en hun eigen initiatief over te laten.

Groei in de werkingen van de Heilige Geest

Over dit onderwerp is de afgelopen jaren al heel wat gezegd. Toch is het steeds opnieuw noodzakelijk, dat de gelovigen leren in het geloof uit te treden en de gaven en bedieningen van de Heilige Geest te ontvangen en gebruiken. Vaak is men eerder geneigd om een cursus pastoraat of psychologie te volgen (hoe nuttig dit ook kan zijn) dan werkelijk op de golflengte van de Heilige Geest te leren werken.

Moeten bedieningen van bevrijding achter gesloten deuren plaatsvinden?

Om pastorale redenen, kunnen bevrijdingen meestal niet te midden van de gemeente plaatsvinden, al moet dit niet koste wat het kost worden vermeden. De gelovigen moeten hierover allen onderwijs ontvangen, zodat niemand bang of onkundig is, wanneer er in de samenkomst iets buitengewoons gebeurt.

De Heer vormt ook zelf

Gelukkig leidt de Heer ook pasbekeerden door Zijn Heilige Geest en geeft hun een bediening. Vooral degenen met de juiste gezindheid zullen door de Heilige Geest zelf worden geleid, onderwezen en gevormd; ook wanneer de plaatselijke gemeente het proces van vorming niet begeleidt. Iedere keer is het een genoegen om te zien, hoe God mensen verandert en het is een vreugde hun getuigenissen te horen.

De voorbereiding op het lijden

Al in de begin fase van het discipelschap heeft Jezus zijn discipelen aangesproken op het lijden, dat onvermijdelijk bij het discipelschap hoort. De discipelen hebben in het begin geen aandacht daaraan besteed. Zij meenden, dat op korte termijn de aardse vorm van het koninkrijk der hemelen openbaar zou worden en Het herstel van Israël onder de Messiaanse koning Jezus zou plaatsvinden. Dan zou alle weerstand van de Farizeeën snel voorbij zijn, en zouden zij hun verdiende beloning en positie in dat koninkrijk mogen innemen. De dood van Johannes de dooper was voor allen een schokkende ervaring, te meer omdat sommige discipelen eerst tot de leerlingen van Johannes hadden behoord. De onwil bij de discipelen om dit aspect van hun discipelschap onder ogen te zien, blijkt bv. na de belijdenis van Petrus (Matt.16:13vv.). Matt.16:21 *Van toen aan begon Jezus Christus zijn discipelen te tonen, dat Hij naar Jeruzalem moest gaan en veel lijden van de zijde der oudsten en overpriesters en schriftgeleerden en gedood worden en ten derden dage opgewekt worden. En Petrus nam Hem terzijde en begon Hem te bestraffen, zeggende: Dat verhoede God, Here, dat zal U geenszins overkomen! Doch Hij keerde Zich om en zeide tot Petrus: Ga weg, achter Mij, satan; gij zijt Mij een aanstoot, want gij zijt niet bedacht op de dingen Gods, maar op die der mensen. Toen zeide Jezus tot zijn discipelen: Indien iemand achter Mij wil komen, die verloochene zichzelf en neme zijn*

kruis op en volg Mij. Want ieder, die zijn leven zal willen behouden, die zal het verliezen; maar ieder, die zijn leven verloren heeft om Mijnentwil, die zal het vinden. Want wat zou het een mens baten, als hij de gehele wereld won, maar schade leed aan zijn ziel? Of wat zal een mens geven in ruil voor zijn leven?

Een aantal van de uitspraken van Jezus zelf laten we hier de revue passeren. Het onvermogen om het lijden onder ogen te zien blijkt bijvoorbeeld wanneer de discipelen Jacobus en Johannes via hun moeder laten vragen, of zij op de hoogste plaatsen in het koninkrijk van Jezus mogen zitten. Dit voorval vindt een paar dagen voor Jezus lijden plaats. Het gemak waarmee zij zeggen de beker van Jezus wel te kunnen drinken, bewijst wel, dat ze er geen idee van hebben.

Matt 20:22 En Jezus antwoordde en zeide: Gij weet niet wat gij vraagt. Kunt gij de beker drinken, die Ik zal drinken? Zij zeiden tot Hem: Wij kunnen het.

Toch had Jezus het heel duidelijk tegen hun gezegd, voor Hij hen twee aan twee uitzond: *Matt.10:17 Maar wacht u voor de mensen; want zij zullen u overleveren aan de gerechtshoven en zij zullen u geselen in hun synagogen; gij zult ook geleid worden voor stadhouders en koningen om Mijnentwil, tot een getuigenis voor hen en voor de volken. Wanneer zij u overleveren, maakt u dan niet bezorgd, hoe of wat gij spreken zult; want het zal u in die ure gegeven worden wat gij spreken moet; want gij zijt het niet, die spreekt, doch het is de Geest uws Vaders, die in u spreekt. Een broeder zal zijn broeder overleveren ten dode en een vader zijn kind, en kinderen zullen opstaan tegen hun ouders en hen ter dood brengen. En gij zult door allen gehaat worden om mijns naams wil; maar wie volhardt tot het einde, die zal behouden worden. Wanneer men u vervolgt in deze stad, vlucht naar de andere; want voorwaar, Ik zeg u, gij zult niet alle steden van Israel zijn rondgekomen, voordat de Zoon des mensen komt. Een discipel staat niet boven zijn meester, of een slaaf boven zijn heer. Het is genoeg voor de discipel te*

worden als zijn meester, en voor de slaaf als zijn heer. Indien men aan de heer des huizes de naam Beelzebul heeft gegeven, hoeveel te meer aan zijn huisgenoten!

De Here Jezus noemt hier een aantal typen vervolging, die de gelovigen overkomen zullen.

Religieuze vervolging

Ten eerste is daar de vervolging in de synagoge. Het gaat dus om vervolging door religieuze mensen, die niet vervuld zijn met de Heilige Geest. Van hen komt vaak de beschuldiging, dat de gelovigen door boze geesten worden gedreven. Overgeplaatst in onze tijd, gaat het dus om vervolging vanuit het jodendom, geïnstitutioneerde kerkelijke gemeenschappen (ook Jehova-getuigen e.d.) of vanuit de Islam (en andere niet-christelijke godsdiensten). De vervolgers menen hun god of goden een dienst te bewijzen, als zij de gemeente vervolgen. Achter dit type vervolging verbergen zich allerlei religieuze geesten, die mensen vasthouden in religieuze systemen, zonder dat zij werkelijk in gemeenschap komen met God de Vader en de Here Jezus Christus.

Een speciaal geval is de vervolging door aanhangers en bedrijvers van occultisme en occulte stromingen. Bij hen is vaak een diepe niet-beredeneerde intuïtieve haat tegen christenen. Zij worden rechtstreeks door boze geesten geïnspireerd.

Vandaag leven wij in een maatschappij, die sterk is geseclariseerd (ontkerkelijk). De motivatie van individuele mensen in onze woon- of werkomgeving is dus minder vaak uit religieus fanatisme.

Vervolging door de seculiere staat

Seculiere staten beschouwen niet-geïnstitutioneerde godsdiensten als een gevaar voor de volksgezondheid en de harmonie in de samenleving. Verder voelen zij zich aangeklaagd door de moraal van de christenen. Ook hebben zij weerzin tegen de voorstelling, dat God als hoogste rechter hen ter verantwoording zal roepen.

Zoals we al eerder hebben gezien, staan politieke systemen dikwijls onder invloed van boze geesten. Dit is altijd het geval, wanneer christendom en of jodendom wordt vervolgd. Typische voorbeelden zijn alle (totalitaire) politieke systemen, die zichzelf als ideaal beschouwen, de eigen natie als superieur, of die een volmaakte toekomst beloven. De tactieken die totalitaire staten gebruiken om gelovigen te vervolgen, variëren per situatie. In sommige landen worden gelovigen eenvoudig geliquideerd.; verder zien we gevangenschap, deportatie, opname in een psychiatrische inrichting, verhindering bij scholing of beroep, het uit de ouderlijke macht ontzetten, waarbij de kinderen in een (staats)opvoedinrichting worden geplaatst.

Vervolging door eigen familie

Het is wel een van de meest pijnlijke vormen van verdrukking, wanneer eigen familieleden, in het bijzonder de eigen partner, de kinderen of de ouders de gelovigen vervolgen. Men wordt op die manier geïsoleerd, voor dood verklaard, als melaats beschouwd. Relaties, die ooit heel intens en open waren, worden verbroken.

De Here Jezus is hier ongelooflijk duidelijk over geweest. De haat van familieleden kan zelfs betekenen, dat kinderen ouders ter dood brengen.

De woorden van Jezus in Matt.10:35vv. zijn bepaald niet eenvoudig: *Want Ik ben gekomen om tweedracht te brengen tussen een man en zijn vader en tussen een dochter en haar moeder en tussen een schoondochter en haar schoonmoeder; en iemands huisgenoten zullen zijn vijanden zijn. Wie vader of moeder liefheeft boven Mij, is Mij niet waardig; en wie zoon of dochter liefheeft boven Mij, is Mij niet waardig;*

Voor de duidelijkheid het gaat hier niet om onze liefde voor onze kleine kinderen. Die moeten gewoon leren gehoorzamen, wanneer wij hen op de weg van de Heer voorgaan. Het gaat hier om volwassen kinderen, die zelf een keuze gemaakt hebben. Onze liefde voor hen mag nooit zodanig zijn, dat wij terwille van

hen compromissen sluiten in ons christelijk leven.

Wij zien dat op allerlei terreinen wel gebeuren. Als de kinderen komen logeren, verzuimt men de samenkomst. Op allerlei feesten wordt terwille van ongelovige familieleden rookwaren en (teveel) sterke drank geschonken. Zo worden de ongelovigen niet binnengebracht in de sfeer van de gelovigen, maar begeven de gelovigen zich in rook- en mistgordijnen.

Ook in het getuigenis zijn kinderen Gods vaak te slap naar hun familie. Dit heeft mede te maken met het feit, dat onze cultuur de zonde niet serieus neemt. Zo wordt het voor kinderen Gods moeilijker over zonde en verlossing van zonde te spreken. Doen ze dit echter wel, dan worden zij als “veroordelend” afgewezen.

De toekomst

Ook hierover is Jezus duidelijk geweest in zijn rede over de laatste dingen (Matt.24), waar Hij aankondigt: *Want er zal dan een grote verdrukking zijn, zoals er niet geweest is van het begin der wereld tot nu toe en ook nooit meer wezen zal.* Ook al lijkt op dit moment in onze wereld de vervolging wel mee te vallen, dit zal zeker niet zo blijven. De wereldgeschiedenis loopt uit op een laatste satanische krachtsinspanning, waarbij de gemeente tot het uiterste wordt vervolgd. De toenemende wetteloosheid kan als een voorbode worden beschouwd van deze tijd.

Beloften

Tegenover de dreiging van de vervolging, staat steeds de grote beloften, die God de Vader voor de vervolgd in het vooruitzicht stelt. In de eerste plaats is er de belofte van een bijzondere werking van de Heilige Geest, die de vervolgd bij hun proces inspireert. Matt.10:19 *Wanneer zij u overleveren, maakt u dan niet bezorgd, hoe of wat gij spreken zult; want het zal u in die ure gegeven worden wat gij spreken moet; want gij zijt het niet, die spreekt, doch het is de Geest uws Vaders, die in u spreekt.*

De apostelen kennen deze belofte en doen, nadat zij zijn gezeseld in Hand.4:29 een

speciaal beroep op de kracht van de Heilige Geest, zodat zij ondanks vervolgingen in vrijmoedigheid het woord zullen blijven verkondigen en God zal meewerken met wonderen en tekenen. *En nu, Here, let op hun dreigingen en geef uw dienstknechten met alle vrijmoedigheid uw woord te spreken, doordat Gij uw hand uitstrekt tot genezing, en dat tekenen en wonderen geschieden door de naam van uw heilige knecht Jezus. En terwijl zij baden, werd de plaats, waar zij vergaderd waren, bewogen; en zij werden allen vervuld met de Heilige Geest en spraken het woord Gods met vrijmoedigheid.*

Vervolgens is er een hele serie beloften in verband met de eeuwige toekomst van de vervolgd.

Matt.5:10 Zalig de vervolgd om der gerechtigheid wil, want hunner is het Koninkrijk der hemelen. Zalig zijt gij, wanneer men u smaadt en vervolgt en liegende allerlei kwaad van u spreekt om Mijnen wil. Verblijdt u en verheugt u, want uw loon is groot in de hemelen; want alzo hebben zij de profeten voor u vervolgd.

Vervolging onvermijdelijk

De scherpeheid, de duidelijkheid en herhaling, waarmee Jezus deze dingen onderwijst, maakt ons duidelijk, dat het om een onvermijdelijke zaak gaat.

De onvermijdelijkheid van vervolgingen blijkt ook in de brieven van het NT.

Hand.14:21 En toen zij aan die stad het evangelie verkondigd en er verscheidene discipelen gemaakt hadden, keerden zij terug naar Lystra, Ikonium en Antiochie, om de zielen der discipelen te versterken en hen te vermanen om te blijven bij het geloof, en dat wij door vele verdrukkingen het Koninkrijk Gods moeten binnengaan.

1 Tim.3:12 Trouwens, allen, die in Christus Jezus godvruchtig willen leven, zullen vervolgd worden.

De vervolging is onvermijdelijk, omdat Gods koninkrijk in staat van oorlog is met het rijk der duisternis.

De overwinning over het rijk der duisternis kan alleen behaald worden, door de bereidheid tot lijden.

Jezus leed voor de redding van onze ziel; in zijn navolging leden velen. Paulus zegt in Col.1:24 iets opmerkelijks: *Thans verblijdt ik mij over hetgeen ik om uwentwil lijd, en vul ik in mijn vlees aan wat ontbreekt aan de verdrukkingen van Christus, ten behoeve van zijn lichaam, dat is de gemeente.*

Ook voor de voortgang van het Evangelie is steeds weer lijden nodig. De duivel geeft niet zomaar prijs, wat hij in handen heeft, en hij zal proberen vleeselijke mensen tegen de gelovigen op te zetten.

Openb.12:10 En ik hoorde een luide stem in de hemel zeggen: Nu is verschenen het heil en de kracht en het koningschap van onze God en de macht van zijn Gezalfde; want de aanklager van onze broeders, die hen dag en nacht aanklaagde voor onze God, is nedergevoeren. En zij hebben hem overwonnen door het bloed van het Lam en door het woord van hun getuigenis, en zij hebben hun leven niet liefgehad, tot in de dood.

Leer ons bidden

Lukas 11:1 En het geschiedde, terwijl Hij ergens in gebed was, dat een van zijn discipelen, toen Hij ophield, tot Hem zeide: Here, leer ons bidden, zoals ook Johannes zijn discipelen geleerd heeft. Hij zeide tot hen: Wanneer gij bidt, zegt: Vader, uw naam worde geheiligd; uw Koninkrijk kome; geef ons elke dag ons dagelijks brood; en vergeef ons onze zonden, want ook wijzelf vergeven een ieder, die ons iets schuldig is; en leid ons niet in verzoeking.

Ook op het terrein van het gebed was Jezus voor zijn discipelen een voorbeeld. Zij raakten direct jaloers op de intieme manier, waarop Jezus met zijn Vader omging.

Vandaar het verzoek: *Here leer ons bidden.*

De opmerking, zoals ook Johannes zijn discipelen geleerd heeft om te bidden, heeft zeker te maken met het feit, dat sommige van Jezus' discipelen vroeger Johannes de dooper

volgden en van hem dus hadden leren bidden.

Ritueel gebed

Om te beginnen hadden de discipelen als kind in de synagoge allerlei rituele gebeden geleerd, die zij iedere dag op de tijden dat in de tempel offers werden gebracht, opzegden. Daarbij ging het zeker niet alleen om de verplichting en de vastgelegde vorm, maar ook om persoonlijk gebed.

Gebed in waarheid

Wat had Johannes hieraan toegevoegd? Wij weten het niet precies. Johannes doopte een doop van bekering, later zou Jezus met de Heilige Geest dopen. Bij bekering gaat het om zelfonderzoek en eerlijkheid. Laten we dus maar aannemen, dat Johannes in het leren bidden vooral de nadruk legde op waarheid: eerlijkheid, transparantie voor God.

Bidden in Geest en waarheid

Jezus' bidden is in Geest en waarheid (Joh.4:23). Bij Hem speelt de relatie met de Vader door de Heilige Geest een grote rol. Deze dimensie werd door de discipelen aangevoeld en daarom vroegen ze Jezus hun te leren bidden.

Het werkelijke bidden zou pas beginnen, nadat zij zelf vervuld werden met de Heilige Geest, maar nu krijgen ze daar een voorproefje van.

Over het gebed "Onze Vader" valt heel veel te zeggen. Nu ga ik alleen in op een aantal thema's.

Vader

In dit gebed vinden we een nieuwe kijk op God als Vader. Ook hier grijpt Jezus vooruit op de vervulling met de Heilige Geest, die ook wel de Geest van het zoonschap (lett. de *Geest van adoptie*) wordt genoemd.

Rom.8:14 *Want allen, die door de Geest Gods geleid worden, zijn zonen Gods. Want gij hebt niet ontvangen een geest van slavernij om opnieuw te vrezen, maar gij hebt ontvangen de Geest van het zoonschap, door welke wij roepen: Abba, Vader. Die Geest getuigt met onze geest, dat wij kinderen Gods*

zijn. Door de vervulling met de Heilige Geest wordt dit zoonschap een ervaarbare realiteit. Het bidden van het Onze Vader, zonder die vervulling met de Geest wordt verarmd tot een liturgische uitspraak, waar de gelovigen niet voldoende beleving bij hebben. Het vaderschap van God, betekent, dat Hij zich voor ons verantwoordelijk weet, voor ons zorgt, ons liefheeft en troost. Vanuit onze kant betekent Gods vaderschap, de ervaring geliefd te zijn, dankbare wederliefde, maar ook gehoorzaamheid.

Kleuring van het vaderbeeld

Vaak wordt het vaderbeeld dat gelovigen hebben gekleurd door de frustraties met de eigen ouders.

Het vaderschap van God moet beleefd worden vanuit de Heilige Geest. Positieve eigen ervaringen met de ouders kunnen ons voorstellingsvermogen daarbij hooguit helpen, omdat het ouderschap van de mens natuurlijk een afspiegeling hoort te zijn van Gods ouderschap voor ons. Niet andersom! Veel ouders vullen het vaderschap, waartoe God hun oproept helemaal niet goed in.

Uw naam worde geheiligd

Deze bede is veeleer een oproep tot zelfonderzoek dan een bede tot God. God ziet er wel op toe, dat Hij zijn eigen naam niet ontheiligt. Het probleem ligt bij de mensen (vooral bij de gelovigen). Zij ontheiligen door hun gedrag de naam van God, doordat ongelovigen en tegenstanders het onheilige gedrag van Gods kinderen aan God verwijten. Wij moeten ons dus bewust zijn, dat mensen naar ons kijken. Wat wij doen en laten, wordt uiteindelijk God toegerekend. Behalve, dat wij in ons eigen gedrag ons verantwoordelijk weten voor de heiliging van de naam van God, moge wij natuurlijk wel bidden, dat behalve wijzelf ook onze medebroeders en -zusters de noodzaak van de heiliging van Gods naam zien en dat daardoor de naam van God wordt verheerlijkt.

Uw koninkrijk kome

Deze bede is veelzeggend. In de eerste plaats wijst dit erop, dat het koninkrijk van God, evenals de heerschappij van God, hier op aarde nog niet volledig is. In deze bede uitent wij naar God toe, zowel ons verlangen naar die komst van de het koninkrijk (en de wederkomst van Jezus) als wel onze bereidheid om aan de komst van dat koninkrijk mee te werken. Door het gebed komt dit koninkrijk beslist sneller. Maar tegelijkertijd is het gebed niet vrijblijvend, omdat wij dan bereid moeten zijn mee te werken aan de voorwaarden, waaraan voor de komst van dit koninkrijk, voldaan moet zijn: Wereld-Evangelisatie en de bereidheid tot lijden.

Uw wil geschiedde

Het is opmerkelijk, dat bij Lucas de zinsnede "Uw wil geschiedde" ontbreekt. Deze ligt op een bepaalde manier wel besloten in "Uw koninkrijk kome". De bede "Uw wil geschiedde" houdt in, dat binnen onze huidige aardse werkelijkheid de wil van God helemaal niet geschiedt. Het gaat dan niet alleen om de mensen, die naar vrije wil kunnen zondigen, maar ook om de gedeeltelijke vrijmacht, van satan, die veel onheil aanricht en mensen tegen elkaar opzet. Het bidden om de realisatie van Gods wil op aarde vraagt om actie van God, die op ons gebed reageert, als ook om actie van onszelf. Wij worden opgeroepen zelf te gehoorzamen en bovendien, daar waar wij verantwoordelijkheid dragen, de machten van duisternis tot onderwerping aan de naam van Jezus (door de naam van Jezus) te dwingen.

Geef ons heden ons dagelijks brood

Pas in deze bede komt de zorg om het dagelijks leven aan de orde. De plaatsing in de tweede helft van het Onze Vader is heel belangrijk, omdat de zorg voor de dagelijkse levensbehoeften door God met vele beloften is omgeven. God weet wat wij nodig hebben. Daarom past het ons ook eerder om Hem te danken voor zijn voorziening, dan te bedelen. Ten tweede is het belangrijk, dat er niet staat: Heer geef ons voor tien dagen brood, maar

geef ons heden ons dagelijks brood. God voorziet op tijd en in voldoende mate, maar wat de toekomst aangaat, moeten wij leren op Hem te vertrouwen,. Wanneer wij grote voorraden zouden hebben, lijkt de dagelijkse oefening in vertrouwen onnodig. Ten derde gaat het om brood, niet om rijkdom. Op grond van Gods beloften mogen wij vrijmoedig (met zekerheid) bidden om alles wat wij voor ons normale levensonderhoud nodig hebben en voor alles, dat nodig is voor de dienst in het koninkrijk van God.

Vergeef ons onze zonden, gelijk ook wij...

Ook deze bede roept ons op tot zelfonderzoek. Iemand, die zijn eigen zondigheid inziet en juist weet te wegen, zal veel minder moeite hebben om anderen, die tegen hem of haar hebben overtreden te vergeven. Gebrek aan vergevingsgezindheid heeft daarom meestal te maken met een gebrek aan inzicht in de eigen zonden. Niet voor niets leert de Here Jezus ons, dat het ontvangen van vergeving gelijk opgaat met het geven van vergeving.

Luc.17:3 *Ziet toe op uzelf! Indien uw broeder zondigt, bestraf hem, en indien hij berouw heeft, vergeef hem. En zelfs indien hij zevenmaal per dag tegen u zondigt en zevenmaal tot u terugkomt en zegt: Ik heb berouw, zult gij het hem vergeven.*

Vergeving zonder belijdenis?

Een paar vragen moeten we hierbij nog stellen. Vergeven moet altijd, wanneer de ander zijn schuld belijdt en om vergeving vraagt.

Maar wat te doen als hij of zij dat niet doet? Wanneer het om God zelf gaat is het duidelijk, dat de vergeving door het bloed van Jezus alleen daar werkt, waar de zonde wordt beleden. Zo zegt 1 Joh.1: 9 *Indien wij onze zonden belijden, Hij is getrouw en rechtvaardig om ons de zonden te vergeven en ons te reinigen van alle ongerechtigheid.* Daarbij moeten we wel bedenken, dat God absoluut heilig van zichzelf is en wij geheiligd door het bloed van Jezus.

Wij kunnen van onze kant de zonde vergeven, omdat we ook niet aan de situatie vast willen blijven zitten, of met bitterheid, wrok, of frustratie willen doorleven. We kunnen vergeven, omdat God ons zoveel heeft vergeven. Maar de relatie wordt in zo'n geval niet hersteld. Er is wel vergeving, maar geen verzoening. Romeinen 12:19 zegt: *Wreekt uzelf niet, geliefden, maar laat plaats voor de toorn, want er staat geschreven: Mij komt de wraak toe, Ik zal het vergelden, spreekt de Here.* De hier genoemde toorn, is Gods toorn bij het oordeel. Het is heel goed om het geleden onrecht los te laten en het geheel aan God over te geven. Uiteindelijk zal ieder mens verantwoording moeten afleggen van zijn boze daden, voor zover zij niet door werkelijke vergeving zijn bedekt.

Ongevraagde vergeving

In het NT. lezen wij over situaties waarin ongevraagd toch vergeving wordt geschonken. De verlamde, die door zijn vier vrienden bij Jezus wordt gebracht (Mark.2:5) krijgt als eerste te horen: *Kind uw zonden zijn u vergeven.* Hij had op dat moment nog niets aan Jezus gevraagd, maar misschien had hij er al heel vaak om gebeden.

Jezus spreekt ongevraagd vergeving uit over de Romeinse soldaten, die hem aan het kruis slaan. Lucas 23:34 *En Jezus zeide: Vader, vergeef het hun, want zij weten niet wat zij doen.* Nu konden deze soldaten, die heidenen en geen joden waren, niet weten wat zij deden. Hun was gezegd, dat Jezus een opstandeling was. Maar in Hand.7:10 lezen we, dat wanneer Stefanus wordt gestenigd door fanatieke farizeeën, zijn laatste woorden zijn: *Here reken hun deze zonde niet toe.* De Farizeeën wisten best wat zij deden. Zij handelden vanuit een houding van zelfingenomenheid en godsdienstige gelijkhebbigheid.

Toch worden in het NT niet steeds de zonden van anderen kwijtgescholden. Zie maar eens wat Jezus zegt tegen dezelfde Farizeeën in Matt.23: 29 *Wee u, schriftgeleerden en Farizeeën, gij huichelaars, want gij bouwt de grafsteden der profeten en verfraait de*

gedenktekenen der rechtvaardigen, en gij zegt: Indien wij geleefd hadden in de dagen onzer vadersen, zouden wij met hen geen gemene zaak gemaakt hebben ten opzichte van het bloed der profeten. Gij getuigt dus van uzelf, dat gij zonen zijt van de moordenaars der profeten. Maakt ook gij de maat uwer vadersen vol! Slangen, adderengebroid, hoe zult gij ontkomen aan het oordeel der hel? Daarom, zie, Ik zend tot u profeten en wijzen en schriftgeleerden. Van hen zult gij sommigen doden en kruisigen en van hen zult gij anderen geselen in uw synagogen en vervolgen van stad tot stad, opdat over u kome al het rechtvaardige bloed, dat vergoten werd op de aarde van het bloed van Abel, de rechtvaardige, tot het bloed van Zacharias, de zoon van Berekja, die gij vermoord hebt tussen het tempelhuis en het altaar.

Hier wordt dus aan deze Farizeeën een schuld toegerekend, waaraan de overeenkomstige zonden van hun voorvadersen worden toegevoegd.

Macht om kwijt te schelden of toe terekenen

Jezus geeft zijn discipelen een grote volmacht, wanneer Hij hun zegt in Johannes 20:23 *Wie gij hun zonden kwijtscheldt, die zijn ze kwijtgescholden; wie gij ze toerekent, die zijn ze toegerekend.*

Een voorbeeld van kwijtschelding vinden we bij Stefanus. Dit getuigt van een grote geestelijke volwassenheid, die niet zoekt naar wraak of vergelding.

Maar zijn ook situaties, waarin zonden worden toegerekend. Dit gebeurt wel, als iemand die tot de gemeente behoort, door zijn gedrag of woorden de hele gemeente in discredit brengt of het geloof van zwakkere gelovigen aan het wankelen brengt. Bovendien moet er natuurlijk sprake zijn van onbekeerlijkheid.

Vergeving en straf

Ten tweede is de vraag, of er na het vragen van vergeving plaats is voor straf?

Wanneer er sprake is van vergeving in een normale intermenselijke verhouding (broeders en zusters onderling), is straf

meestal niet meer toepasbaar. Wanneer de zondige daad echter plaatsvindt in een gezagsrelatie, moet er soms wel gestraft worden (gedacht moet worden aan strafbare feiten, die vallen onder het strafrecht of verkeersrecht of ongehoorzaamheid tegen het ouderlijk gezag). Ook kunnen leidinggevers in de gemeente, die in ernstige zonden zijn gevallen, niet zomaar in hun ambt terugkeren.

Leid ons niet in verzoeking

De bede lijkt in te houden, dat God ons bewust in verzoeking zou leiden. Dat is gewoon niet waar. Verzoeking komt voort uit ons eigen zondig begeren. Natuurlijk probeert de duivel ons juist met een beroep op dat begeren tot zonde te verleiden.

Jac.1: 12 vertelt ons: *Zalig is de man, die in verzoeking volhardt, want, wanneer hij de proef heeft doorstaan, zal hij de kroon des levens ontvangen, die Hij beloofd heeft aan wie Hem liefhebben. Laat niemand, als hij verzocht wordt, zeggen: Ik word van Godswege verzocht. Want God kan door het kwade niet verzocht worden en Hijzelf brengt ook niemand in verzoeking. Maar zo vaak iemand verzocht wordt, komt dit voort uit de zuiging en verlokking zijner eigen begeerte.* Het gebruikte Griekse woord (peirasmos) betekent zowel beproeving (door vervolging) als verzoeking (door zonde). Het gaat duidelijk om een gebed, dat God ons zal bewaren voor vervolgingen en beschermen gedurende vervolgingen. De aansluitende bede luidt dan ook: *maar verlos ons van de boze.* Het is de duivel, die op allerlei manieren mensen aanzet en inspireert tot het vervolgen van gelovigen.

Verlos ons van de boze

Ook deze zinsnede ontbreekt bij Lucas. Ook in deze bede vragen wij God ons te beschermen tegen de machten van duisternis, die ons op allerlei manieren belagen. Naast de meer typische geestelijke strijd, gaat het hier ook over de vervolging door boosaardig geïnspireerde mensen. Dit is in sommige werelddelen heel actueel. Door de Heilige Geest leren

wij niet alleen bidden om bescherming maar ook zelf de aanval te openen.

Gebed en geloof

Jezus gaat dan direct verder met zijn onderwijs over het bidden in geloof.

Luc.11:5 *En Hij zeide tot hen: Wie van u zal een vriend hebben, die midden in de nacht bij hem komt en tot hem zegt: Vriend, leen mij drie broden, want een vriend van mij is op zijn reis bij mij aangekomen en ik heb niets om hem voor te zetten; en dat dan hij, die binnen is, zou antwoorden en zeggen: Val mij niet lastig, de deur is reeds gesloten en mijn kinderen en ik zijn naar bed; ik kan niet opstaan om ze u te geven. Ik zeg u, zelfs al zou hij niet opstaan en ze geven, omdat hij zijn vriend was, om zijn onbeschaamdheid zou hij opstaan en hem geven, zoveel hij nodig heeft.*

Onbeschaamd bidden. Gods is beter dan een vriend

Dit eerste voorbeeld voelen we allemaal aan. Het is onbeschaamd als iemand je midden in de nacht wakker maakt. Maar uit goed fatsoen sta je dan toch op om die ander te helpen. Je gaat er immers vanuit, dat die ander je niet zomaar wakker maakt. Er moet wel een belangrijke reden zijn. Als die ander dan bovendien je vriend is, zul je zeker helpen. Als wij mensen een dergelijk onbeschaamd verzoek al inwilligen, hoeveel te meer God, die werkelijk goed is en bovendien niet hoeft te slapen. Het is dus een aanmoediging om bij God aan te kloppen. Wees onbeschaamd. Hij is immers je Vader! Dat betekent nu niet, dat je onbeschaamd moet vragen om allerlei onnutte of zelfs schadelijke dingen, zoals verwende kinderen. Jakobus 4:3 *Of, gij bidt wel, maar gij ontvangt niet, doordat gij verkeerd bidt, om het in uw hartstochten door te brengen.* Het gaat hier om de vanzelfsprekendheid, dat God helpt, waar het nodig is. God is betrouwbaarder dan een aardse vriend.

God is beter dan een aardse vader

Het tweede voorbeeld is ontleend aan de normale praktijk van het vaderschap. *En Ik zeg u: Bidt en u zal gegeven worden; zoekt en gij zult vinden; klopt en u zal opengedaan worden. Want een ieder, die bidt, ontvangt en wie zoekt, vindt en wie klopt, hem zal opengedaan worden. Is er soms een vader onder u, die, als zijn zoon hem om een vis vraagt, hem voor een vis een slang zal geven? Of als hij om een ei vraagt, hem een schorpioen zal geven? Indien dan gij, hoewel gij slecht zijt, goede gaven weet te geven aan uw kinderen, hoeveel te meer zal uw Vader uit de hemel de Heilige Geest geven aan hen, die Hem daarom bidden?* Aardse vaders geven hun kinderen wat deze nodig hebben. Zij maken geen misbruik van het vertrouwen van hun kinderen, door hun iets slechts te geven. Het mag duidelijk zijn, dat God vanuit zijn volmaakte vaderschap nooit een spelletje zal spelen met het goede vertrouwen van zijn kinderen. Zeker als zijn kinderen Hem het goede vragen. Lukas noemt speciaal de Heilige Geest. In het verlengde daarvan gaat het natuurlijk ook om het bidden voor een verdieping en uitbreiding van geestelijke gaven en bedieningen. *Jakobus 1:17 Iedere gave, die goed, en elk geschenk, dat volmaakt is, daalt van boven neder, van de Vader der lichten, bij wie geen verandering is of zweem van ommekeer. Jacobus 1:5 Indien echter iemand van u in wijsheid te kort schiet, dan bidde hij God daarom, die aan allen geeft, eenvoudigweg en zonder verwijt; en zij zal hem gegeven worden. Maar hij moet bidden in geloof, in geen enkel opzicht twijfelende,* Het is God aangenaam als wij bidden om die dingen, waardoor onze relatie met God wordt verdiept en wij bruikbaarere kanalen worden voor Gods zegen naar mensen. Dergelijke gebeden worden altijd verhoord. Dat God daarbij tevens onze motivatie beproeft, mag duidelijk zijn.

Volhardend bidden

In Lucas 18 vinden we nog zo'n *redenatio ad absurdum*: *Hij sprak een gelijkenis tot hen*

met het oog daarop, dat zij altijd moesten bidden en niet verslappen. En Hij zeide: Er was in een stad een rechter, die zich om God niet bekommerde en zich aan geen mens stoorde. En er was een weduwe in die stad, die telkens tot hem kwam en zeide: Verschaf mij recht tegenover mijn tegenpartij. En een tijdlang wilde hij niet, maar daarna sprak hij bij zichzelf: Al bekommer ik mij niet om God en al stoor ik mij aan geen mens, toch zal ik, omdat deze weduwe het mij moeilijk maakt, haar recht verschaffen; anders komt zij mij ten slotte nog in het gezicht slaan. En de Here zeide: Hoort, wat de onrechtvaardige rechter zegt. Zal God dan zijn uitverkorenen geen recht verschaffen, die dag en nacht tot Hem roepen, en laat Hij hen wachten? Ik zeg u, dat Hij hun spoedig recht zal verschaffen. Doch, als de Zoon des mensen komt, zal Hij dan het geloof vinden op aarde?

Het geloof, dat hier wordt bedoeld, is niet het "zaligmakend geloof" maar het geloof in Gods goedheid en Zijn verlangen om te helpen. Ook wanneer een gebed niet direct wordt verhoord, worden wij toch aangemoedigd door te gaan met bidden en te belijden, dat God onze gebeden zal verhoren en heeft verhoord. Heel terecht heeft Jezus het over "recht verschaffen". Door het offer van Jezus heeft de satan het recht verloren om Gods kinderen met ziekte etc. te plagen. Wanneer dit toch gebeurt, mogen wij God aanroepen om ons "recht te verchafften".

Terecht heeft Jezus de verzuchting *zal Ik nog het geloof vinden* uitgesproken, want dit geloof was in het Christendom bijna geheel verdwenen, totdat rond 1850 in de VS de eerste predikers van Goddelijke genezing optraden.

(In de RK gebeurden occulte wonderen, die verband hielden met de Maria-cultus. Daarbij werd de dank ook naar Maria uitgesproken.)

Wonderen voor vandaag

In het Calvinisme had men een theologische verklaring gevonden voor het uitblijven van wonderen. Men zei: Het heeft de Here behaagd de gaven van de Geest weg te nemen. Deze waren alleen bedoeld geweest

voor de tijd van de apostelen, toen de gemeente gesticht moest worden. Men ging verder ervan uit, dat de Heilige Geest in iedere gelovige automatisch aanwezig was en zocht dus niet meer naar een vervulling (doop) met de Geest met de daarbij behorende krachten. Tot vandaag roepen de Calvinisten, dat God de vervulling van Zijn beloften bijvoorbeeld t.a.v. genezing aan Zichzelf houdt. Men zegt: “God is soeverein; Hij kan genezen, maar Hij kan ook de ziekte toelaten”.

Welk een tegenspraak met de woorden van Jezus. Jezus zegt: Volhardt in het gebed en het geloof, dat God zijn beloften wel degelijk vervuld. Door Gods genade hebben wij het “recht” van kinderen gekregen. Door Gods genade mogen wij met recht een beroep doen op Gods beloften.

Het N.T. spreekt één keer over een toelating van God, mogelijk in verband met ziekte. Het gaat om de bekende *doorn in het vlees* (2 Cor.12:7) *Daarom is mij, opdat ik mij niet te zeer zou verheffen, een doorn in het vlees gegeven, een engel des satans, om mij met vuisten te slaan, opdat ik mij niet te zeer zou verheffen. Driemaal heb ik de Here hierover gebeden, dat hij van mij zou aflaten. En Hij heeft tot mij gezegd: Mijn genade is u genoeg, want de kracht openbaart zich eerst ten volle in zwakheid. Zeer gaarne zal ik dus in zwakheden nog meer roemen, opdat de kracht van Christus over mij kome. Daarom heb ik een welbehagen in zwakheden, smaadheden, noden, vervolgingen, benauwenissen ter wille van Christus, want als ik zwak ben, dan ben ik machtig.*

Paulus schrijft hierover, nadat God hem heeft geantwoord. Een heel duidelijk antwoord. Mijn kracht openbaart zich pas ten volle in zwakheid. De reden van het bewuste lijden is, dat hij zich niet zou verheffen (dit was kennelijk een probleem van Paulus). Het lijden blijkt trouwens voor het overgrote deel te bestaan uit vervolging, lasterpraat, materiële nood en gevaren. Hoe dan ook, dit lijden heeft Paulus, door de kracht en genade van Jezus, niet verhinderd om de grootste apostel aller tijden te worden. Men mag een

dergelijke tekst dus nooit toepassen op iemand, die aan een vreselijke ziekte wegwijnt.

Verhinderung van gebedsverhoring

Natuurlijk, door zonde toe te laten kunnen wij onze rechten in gevaar brengen. Daar wijst Jacobus 5:14 duidelijk op: *Is er iemand bij u ziek? Laat hij dan de oudsten der gemeente tot zich roepen, opdat zij over hem een gebed uitspreken en hem met olie zalven in de naam des Heren. En het gelovige gebed zal de lijder gezond maken, en de Here zal hem oprichten. En als hij zonden heeft gedaan, zal hem vergiffenis geschonken worden. Belijdt daarom elkander uw zonden en bidt voor elkander, opdat gij genezing ontvangt. Het gebed van een rechtvaardige vermag veel, doordat er kracht aan verleend wordt.*

Verder noemt de Bijbel bevoorbeeld nog hardheid tegen de eigen echtgenote (1 Petr.3:7) *Desgelijks gij, mannen, leeft verstandig met uw vrouwen, als met brozer vaatwerk, en bewijst haar eer, daar zij ook mede-erfgenamen zijn van de genade des levens, opdat uw gebeden niet belemmerd worden.*

Jezus noemt de situatie, wanneer iemand een zaak (een aanklacht, een vordering) tegen ons heeft. De Here spreekt hier over het offeren in de tempel, maar het kan ook toegepast worden op het offeren van gebeden (Mat.5:23): *Wanneer gij dan uw gave brengt naar het altaar en u daar herinnert, dat uw broeder iets tegen u heeft, laat uw gave daar, voor het altaar, en ga eerst heen, verzoen u met uw broeder en kom en offer daarna uw gave.*

Let wel het gaat hier niet om allerlei vaagheden. Vaak heb ik gezien, hoe de ene gelovige de andere vroeg: Heb je wat tegen mij, want je hebt mij gisteren niet gegroet. Jezus heeft het hier over rechtzaken en of terechte (aan)klachten.

Engelen in beweging

Het is belangrijk om te weten, dat als wij bidden in waarheid en gerechtigheid, onder de leiding van de Heilige Geest, God zijn

engelen uitzendt. Onze gebeden brengen de hemel in beweging. Hebr. 1:14

Zijn zij niet allen dienende geesten, die uitgezonden worden ten dienste van hen, die het heil zullen beërven?

Gebeden van Gods kinderen werken iets uit!
Aanhoudende gebeden werken heel veel uit!

Bevrijding van boze geesten

Het volgende onderwerp dat in het Lucas evangelie na het leren bidden aan de orde wordt gesteld, is dat van de boze geesten. De discipelen hebben bij hun eerste uitzending reeds boze geesten uitgedreven. In Jezus' bediening was het uitdrijven van boze geesten heel normaal. Op allerlei plaatsen kwam Jezus mensen, die gebonden of gekweld waren door boze geesten, tegen. Dit gebeurde in de synagoge, onderweg en wanneer mensen hun bezetenen tot hem brachten. Helaas geeft het N.T. ons geen uitgebreide leer over boze geesten. We lezen alleen, dat sommigen zo zwaar gebonden zijn, dat de boze geesten door hun mond heen gaan schreeuwen of dat de persoon in kwestie onder stuiptrekkingen neervalt. Mark.9:26 *En hij ging uit onder geschreeuw en hevige stuiptrekkingen. En hij werd als een dode, zodat men algemeen zeide, dat hij gestorven was.*

Bij anderen uit zich de aanwezigheid van een boze geest alleen door ziekte verschijnselen (Lukas 13:1). In Lukas 11 vanaf vs. 14 gaat het om iemand die stom is. *En Hij was bezig een boze geest uit te drijven en deze was stom. En het geschiedde, toen de geest uitgevaren was, dat de stomme sprak. En de scharen verwonderden zich. Doch sommigen van hen zeiden: Door Beelzebul, de overste der boze geesten, drijft Hij de geesten uit. Anderen begeerden, om Hem te verzoeken, van Hem een teken uit de hemel. Maar Hij kende hun gedachten en zeide tot hen: Ieder koninkrijk, dat tegen zichzelf verdeeld is, gaat ten onder, en het ene huis valt op het andere. Indien ook de satan tegen zichzelf verdeeld is, hoe zal zijn koninkrijk kunnen standhouden? Want gij zegt, dat Ik door*

Beelzebul de boze geesten uitdrijf. Indien Ik door Beelzebul de boze geesten uitdrijf, door wie doen uw zonen het dan? Daarom zullen zij rechters over u zijn. Maar indien Ik door de vinger Gods de boze geesten uitdrijf, dan is het Koninkrijk Gods over u gekomen.

Wanneer een sterke, goed gewapende man zijn eigen hof bewaakt, is zijn bezit in veiligheid. Maar wanneer iemand, die sterker is dan hij, hem aanvalt en hem overwint, rooft deze zijn wapenrusting, waarop hij vertrouwde, en verdeelt zijn buit. Wie met Mij niet is, die is tegen Mij en wie met Mij niet bijeenbrengt, die verstroot. Zodra de onreine geest van de mens is uitgevaren, gaat hij door dorre plaatsen om rust te zoeken, en als hij die niet vindt, zegt hij: Ik zal terugkeren naar mijn huis, waar ik ben uitgevaren. En als hij komt, vindt hij het geveegd en op orde. Dan trekt hij heen en neemt zeven andere geesten mede, bozer dan hij zelf; en zij komen binnen en wonen daar. En het wordt met die mens in het einde erger dan in het begin.

Uit de woorden *hij was bezig een boze geest uit te drijven*, kunnen we afleiden, dat het even duurde, voordat de boze geest vertrok. Er was kennelijk een bepaalde strijd nodig. Een stomme geest is natuurlijk niet zelf stom, maar veroorzaakt stomheid. Dit kan een gevolg zijn van doofheid vgl. Marcus 9:25 *En toen Jezus zag, dat de schare samengestroomde, bestrafte Hij de onreine geest en zeide tot hem: Gij, stomme en dove geest, Ik beveel u: ga van hem uit en kom niet meer in hem.*

Destijds was er geen enkele vorm van gehandicaptenzorg, waarbij men probeerde een dove, toch min of meer aan het spreken te krijgen. Iemand, die van de geboorte aan doof was, was dus ook altijd stom. Maar ook kan een boze geest langs psychische weg stomheid veroorzaken.

Kritiek en zonde tegen de Geest

In de dagen van Jezus kwam de kritiek van ongeestelijke religieuze mensen. De duivel is dol op religie en hij is altijd in staat geweest om religieuze mensen te inspireren tot

vervolging van Gods kinderen. Jezus zegt daarover in Johannes 16:2 *Men zal u uit de synagoge bannen; ja, de ure komt, dat een ieder, die u doodt, zal menen Gode een heilige dienst te bewijzen.*

Het NT staat vol met verhalen, die ons vertellen, dat de eerste vervolgingen niet van de heidenen uitgingen maar van religieuze mensen, in dit geval Joden. In de kerkgeschiedenis zou het nog dikwijls gebeuren, dat op last van de officiële kerk (R.K.) andersdenkende christenen werden omgebracht. In de andere Evangelieën wordt deze kritiek van de Farizeeën in verband gebracht met de zonde tegen de Heilige Geest.

Matt.12:31 *Daarom zeg Ik u: Alle zonde en lastering zal de mensen vergeven worden, maar de lastering van de Geest zal niet vergeven worden. Spreekt iemand een woord tegen de Zoon des mensen, het zal hem vergeven worden; maar spreekt iemand tegen de Heilige Geest, het zal hem niet vergeven worden, noch in deze eeuw, noch in de toekomstige.*

Mark.3: 28 *Voorwaar, Ik zeg u, dat alle zonden aan de kinderen der mensen zullen vergeven worden, ook de godslasteringen, welke zij gesproken mogen hebben; maar wie gelasterd heeft tegen de Heilige Geest, heeft geen vergeving in eeuwigheid, maar staat schuldig aan eeuwige zonde. Immers, zij zeiden: Hij heeft een onreine geest.*

Wie het werk van de Heilige Geest toeschrijft aan de duivel, loopt dus een heel groot risico. Het is ons toegestaan, ja we zijn er zelfs toe verplicht om de uitingen van de Geest te toetsen. Dit kan echter alleen met behulp van de Heilige Geest. Wie echter vanuit zijn eigen religieuze denken over Gods Geest gaat oordelen en anderen daarmee van Gods heil afhoudt, begeeft zichzelf op een heel gevaarlijke weg.

Vandaag medische kritiek

Er is in de hedendaagse medische wetenschap veel kritiek geweest op het NT-ische wereldbeeld, waarbij allerlei ziekten aan boze geesten worden toegeschreven. Men meent tegenwoordig, hetzij psychische, hetzij

medische verklaringen te hebben gevonden en anders te zullen vinden, waarmee alle ziekte verschijnselen verklaarbaar zijn. Men zegt dan: Jezus past zich bij deze uitdrijvingen slechts aan bij het volksgeloof van die tijd, maar die boze geesten bestaan natuurlijk niet echt.

Men zegt: Boze geesten bestaan slechts in het hoofd, van wie erin gelooft.

Men blijft natuurlijk wel zitten met het probleem van de stemmen van de demonen, die zich door de bezetenen naar Jezus toe hebben geuit. Men probeert dat wel te verklaren met behulp van de meervoudige persoonlijkheidsstoornis. Dit is een (waarschijnlijk demonisch veroorzaakt) ziektebeeld bij mensen, die verschrikkelijke dingen hebben meegemaakt. In zo'n persoon openbaren zich dan schijnbaar meerdere persoonlijkheden met elk een eigen stem en karakter.

De duivel maakt zich onherkenbaar

In andere culturen uit de gebondenheid of bezetenheid zich vaak in typisch demonisch gedrag: Vloeken, schuimbekken, schreeuwen met vreemde stemmen, agressie, zelfvernietiging, waarzeggerij etc. Deze gedragen worden door de omgeving dan ook als demonisch geïdentificeerd.

In onze samenleving uit zich de demonische gebondenheid vaak minder heftig, in de vorm van depressies, waanvoorstellingen, zonder dat de demonen zichzelf kenbaar maken.

Het is een van de vele trucks van de duivel zich in deze cultuur vooral te manifesteren als psychologisch herkenbaar en verklaarbaar verschijnsel. Zo zullen artsen en psychologen hetzij met behulp van verdovende middelen hun patiënt tot rust proberen te brengen, hetzij langs de weg van de psychologie met hun patiënt omgaan. Als beide benaderingen niet helpen, wordt de patiënt mogelijk opgesloten.

Hulp van Beëlzebul?

Toen Jezus deze man bevrijdde, werd hij niet beschuldigd van psychologisch onverantwoord handelen, zoals men vandaag zou doen. Zijn tijdgenoten moesten wel degelijk erkennen, dat er een boze geest was

uitgedreven. Zij vielen hem op een andere manier aan. Zij beschuldigden hem, dat hij met behulp van de duivel, boze geesten uitdreef. Ook later, ten tijde van de vroege kerk, bleven joodse leiders volhouden, dat er door christenen weliswaar wonderen gebeurden, maar dat die aan de duivel moesten worden toegeschreven.

De naam *Beëlzebul* (of Beëlzebub), is een verbastering van het OT-ische Baäl (heer) en Zebul(of Zebub). Baäl Zebub (Heer van de vliegen) was de God van Ekron (2 Kon.1:1,3), die bescherming zou bieden tegen dit ongedierte en ook plagen kon zenden. Baälzebul zou kunnen betekenen: Mestgod, poepgod (een scheldnaam) of Heer van het huis (vgl. Vs.21).

Er bestond in het Midden-Oosten een uitgebruide uitdrijvingspraktijk, waarin ook joodse geestenbezweerders actief waren (vgl. Hand.19:13). Zij probeerden met behulp van de namen van engelen de geesten te bezweren. Jezus weet ervan (vs.19) en ook, dat zij hun bezweringen niet met de hulp van de duivel doen. Hij is over hun enigszins positief. Zij zullen in het oordeel Jezus' aanklagers veroordelen.

Het verwijt aan Jezus is totaal onredelijk. Jezus noemt twee redenen, waarom het verwijt niet klopt.

1: De duivel is niet tegen zichzelf verdeeld, anders zou zijn rijk instorten.

2: Degene, die een boze geest uitdrijft moet sterker zijn, dan deze. De vinger Gods, de kracht van God door de werkingen van de Heilige Geest is nu eenmaal sterker dan de duivel.

Geef de duivel geen kans

Ten slotte geeft Jezus hier nog een belangrijke algemene les. Deze les geldt in de eerste plaats voor de joodse geestenbezweerders, die kennelijk vaak maar een korte termijn verlichting konden geven, omdat de boze geesten gewoon later weer terugkeerden. Dan werd de toestand van de patiënt alleen maar erger. Maar deze les geldt ook voor ons. De redenen, waarom iemand gebonden is (geraakt), kunnen veelzijdig zijn.

Soms gaat het om een zwakke plek in het zieleleven, een verwonding, frustratie of afwijzing.

Soms berustte de inwoning van de boze geest op een bepaalde zonde of zondig levenspatroon. Met andere woorden; men heeft de boze geest zelf toestemming gegeven.

Het mag duidelijk zijn, dat ook de redenen, waardoor de boze geest in iemand verbleef, moeten worden weggenomen.

Voorbeelden: De inwoning van een negatieve geest van zelfdoding kan teruggaan op verwerping in de jeugd. Na de bevrijding moet men wel degelijk werken aan een positief zelfbeeld overeenkomstig het getuigenis van God: Je bent een geliefd kind van God, door Hem bemind en Hij heeft een plan met je leven en gaat met je verder. Als iemand toegeeft aan negatieve gedachten, komt men in een negatieve spiraal en kan hij of zij weer gebonden raken.

Voorbeeld twee: Een agressieve geest bewerkt, dat iemand in buien van razernij valt. Na de bevrijding, moet men wel alle wrok, die men tegen mensen koestert, opruimen, anders geeft men de boze geest opnieuw gelegenheid om onze woede te vullen.

Oprechtheid

Hoe ziet ons geestelijk leven er werkelijk uit

In het Lukasevangelie vinden we vanaf een Luk.11:33 onderwijs van Jezus over oprechtheid in onze manier van leven. Ziet onze buitenkant er hetzelfde uit als onze binnenkant? Lukas levert ons een paar hele korte gelijkenissen van Jezus over, die verschillende aspecten van deze oprechtheid behandelen.

33 Niemand steekt een lamp aan en zet die in de kelder of onder de korenmaat, maar op de standaard, opdat wie binnentreden het licht zien.

Deze korte gelijkenis gaat natuurlijk over ons getuigenis. Wij mogen ons niet schamen voor ons geloof in de Here Jezus. Zwijgen over de

blijdschap die wij door Jezus hebben ontvangen, zou net zo onzinnig zijn als het plaatsen van een lamp onder een korenmaat, waardoor het ondanks de aanwezigheid van een lamp in het vertrek donker blijft. Het is vanzelfsprekend om te getuigen van de liefde van God. Wie dat niet doet, mag zich trouwens wel afvragen hoe de kwaliteit van zijn geloofsleven en van zijn toewijding tot God is. Daarover gaat de volgende gelijkenis: 34 *De lamp van het lichaam is uw oog. Indien dan uw oog zuiver is, is ook uw gehele lichaam verlicht, maar wanneer het slecht is, is ook uw lichaam duister. Zie dan toe, dat wat licht in u is niet duisternis zij. Indien dan uw lichaam geheel verlicht en geen deel duister is, zal het geheel verlicht zijn, evenals wanneer de lamp u met haar schijnsel verlicht.*

Wanneer iemands oog goed is, dringt als het ware het licht in iemands leven binnen. Is het oog beschadigd, dan ervaar je dat als duisternis binnen in je. In deze gelijkenis is het oog je geestelijk leven (je liefde en toewijding tot Jezus). Is dat in orde, dat is er vrede en blijdschap, die ook naar buiten straalt. Maar is dat niet in orde, is er onoprechtheid, zonde, ongehoorzaamheid, dan heb je onvrede in je hart. Dat wat licht had moeten zijn is nu duisternis. Het is logisch, dat je nu ook de ander niet veel meer te bieden hebt. Iemand, die van binnen duister is kan ook geen licht meer uitstralen.

Wat is eigenlijk huichelarij?

Heel veel gelovigen denken bij huichelarij aan het niet overeenstemmen tussen het eigen gevoelsleven en je getuigenis naar buiten. Zo heb ik gelovigen, die door een emotionele crisis gingen, wel horen zeggen: Ik voel me net een huichelaar, want ik verkondig dingen (vrede, blijdschap, verlossing) die ik zelf op dit moment niet ervaar.

Dit is echter helemaal geen huichelarij. Het is heel belangrijk om de waarheden van Gods woord te proclameren en te verkondigen, ook als je dat op het eigen moment zelf niet voldoende ervaart, omdat je onder emotionele stress staat. Het is nl. je diepste

verlangen om zelf ook te ervaren, wat je verkondigt en proclameert. Zo kun je verkondigen, dat God geneest, terwijl je zelf hoofdpijn hebt. Je kunt verkondigen, dat God liefde is, terwijl jezelf juist een verlies te verwerken hebt.

Vaak is juist het getuigenis, dat in dergelijke situaties wordt gegeven veel kostbaarder, omdat het wordt gegeven in geloof (en niet in voelen).

Paulus schrijft daarover: 1 Cor.2:3 *Ook kwam ik in zwakheid, met veel vrezen en beven tot u; mijn spreken en mijn prediking kwam ook niet met meeslepende woorden van wijsheid, maar met betoon van geest en kracht, opdat uw geloof niet zou rusten op wijsheid van mensen, maar op kracht van God.*

Huichelarij is iets anders

Zich vroom voordoen zonder werkelijke relatie met God

Huichelarij houdt in, dat je ervoor kiest om je slechte innerlijk te verstoppen achter vrome uitingen. En gebrek aan relatie met de Heer wordt verborgen achter het houden van regeltjes en wetjes en gedragingen, waardoor medemensen een leugen krijgen voorgeschoteld.

Echte huichelarij komt in Luk.11:37 aan de orde. Het gaat om Farizeeën, die allerlei regeltjes hebben, waarop ze ook anderen, inclusief Jezus, beoordelen. Overigens vinden de huichelaars zelf, dat ze het heel aardig doen. Ze hebben immers de juiste leer, de juiste interpretatie, de juiste inzichten, maar het ontbreekt hun aan een levende omgang met God.

Deze huichelarij wordt door Jezus zeer streng beoordeeld. Luc.11: 52 *Wee u, wetgeleerden, want gij hebt de sleutel der kennis weggenomen; zelf zijt gij niet binnengegaan en hen, die trachtten binnen te gaan, hebt gij tegengehouden.*

Dit is het probleem van religie versus geloof. De religieuze huichelaars komen zelf niet tot een echte relatie met God, maar bovendien bekritisieren zij iedereen, die wel naar zo'n relatie verlangt. Ook binnen het christendom

zijn er voldoende voorbeelden, dat degenen, die zochten naar echtheid, werden vervolgd en bespot door de gevestigde kerken en hun leiders.

Waar geloof en religie zijn elkaars grootste vijanden. Dit bleek al in het leven van Jezus. Hij had geen conflict met de Romeinen, maar juist met de Farizeeën, de meest vrome en wetsgetrouwe groepering van de joden.

Dit werkt als volgt: Wanneer de beleving van het geloof de waarheid is, dan hebben de aanhangers van religie, ondanks hun gelijkhebbigheid, altijd met een leugen geleefd. Dit idee kunnen zij niet verdragen. Ten tweede is de duivel dol op religie. Hij heeft dikwijls religies ontworpen, waarbij mensen als goden werden vereerd (Hitler, Stalin, Saddam) of waarbij de mensen van het wezenlijke contact met God werden afgehouden. Wetsgodsdiensten, heiligenverering, verering van boze geesten zijn daarvan voorbeelden.

Tot binnen onze eigen beweging merken wij vaak, dat er heel negatieve kritiek ontstaat, wanneer wij horen, dat elders grote wonderen gebeuren. Van de vraag: *waarom gebeurt dat hier dan niet?* Is het vaak maar een kleine stap naar: *Wat daar gebeurt is niet echt!*

Waarschuwing voor zonden van de tong

Ook de gelovigen worden door de Here Jezus gewaarschuwd. (Luk.12:2,3) *Er is niets bedekt, of het zal geopenbaard worden, en verborgen, of het zal bekend worden.*

Daarom, al wat gij in het donker gesproken hebt, zal in het licht gehoord worden en wat gij aan het oor gezegd hebt, in de binnenkamer, zal van de daken gepredikt worden.

Wij moeten dus waken voor oprechtheid in onze houding. Wij weten uit ervaring, hoe lastig het soms kan zijn om niet, vanuit allerlei onvrede te gaan praten over anderen, of over de leiding van de gemeente. Veel te lichtvaardig gaan wij uit van de gedachte, dat wij wel door Jezus gerechtvaardigd zijn van onze zonden. Maar we vergeten dikwijls, dat wij onze woorden en daden voor Jezus zullen moeten verantwoorden.

2 Cor.5:10 *Want wij moeten allen voor de rechterstoel van Christus openbaar worden, opdat een ieder wegdrage wat hij in zijn lichaam verricht heeft, naardat hij gedaan heeft, hetzij goed, hetzij kwaad.*

Bezorgdheid

Luk.12:22vv. *En Hij zeide tot zijn discipelen: Daarom zeg Ik u: Weest niet bezorgd over uw leven, wat gij zult eten of over uw lichaam, waarmede gij u zult kleden. Want het leven is meer dan het voedsel en het lichaam meer dan de kleding. Let op de raven, zij zaaien niet en zij maaien niet, zij hebben geen voorraadkamer of schuur, en toch voedt God ze. Hoe ver gaat gij de vogelen te boven! Wie van u kan door bezorgd te zijn een el aan zijn lengte toevoegen? Indien gij dan zelfs het geringste niet kunt, wat zult gij u bezorgd maken om het overige?*

En bekend versje zegt: *De mens lijdt van het meest, door het lijden, dat hij vrees, maar dat nooit op komt dagen.*

De menselijke ziel en het menselijk lichaam kunnen niet tegen bezorgdheid. God heeft de mens nooit geschapen voor bezorgdheid en heeft dan ook geen bescherming ingebouwd. Slapeloosheid is meestal het eerste gevolg, met de daarbij behorende vatbaarheid voor allerlei simpele virusinfecties als griep. Al na een korte periode van zorgen begeeft het hele menselijke organisme het. Afhankelijk waar de grootste gevoeligheid ligt, reageert het lichaam met hoofdpijnen, maag en darmklachten, spierpijnen en verzwakking van het immuunsysteem. Mogelijk zijn er nog veel meer gezondheidsklachten terug te voeren op bezorgdheid. Tegelijk met bezorgdheid wil ik ook ontevredenheid noemen, dat iets - minder acuut - vergelijkbare uitwerkingen kan hebben.

De Here Jezus maakt duidelijk, dat God altijd zal voorzien, wat wij nodig hebben. Vaak ligt echter ons verwachtingspatroon heel hoog. Paulus zegt daarover in 1 Tim.6:6 *Nu brengt inderdaad de godsvrucht grote winst, indien zij gepaard gaat met tevredenheid. Want wij*

hebben niets op de wereld medegebracht; wij kunnen er ook niets uit medenemen. Als wij echter onderhoud en onderdak hebben, dan moet ons dat genoeg zijn. Maar wie rijk willen zijn, vallen in verzoeking, in een strik, en in vele dwaze en schadelijke begeerten, die de mensen doen wegzinken in verderf en ondergang. Want de wortel van alle kwaad is de geldzucht. Door daarnaar te haken zijn sommigen van het geloof afgedwaald en hebben zich met vele smarten doorboord. Gij daarentegen, o mens Gods, ontvlucht deze dingen, doch jaag naar gerechtigheid, godsvrucht, geloof, liefde, volharding en zachtzinnigheid.

Luk.12:29 *En gij, zoekt niet wat gij eten of drinken zult en weest niet verontrust, want naar al deze dingen gaat het zoeken van de volken der wereld uit. Doch uw Vader weet, dat gij deze dingen behoeft. Maar zoekt zijn Koninkrijk, en die dingen zullen u bovendien geschonken worden.* Niet alleen het bezorgd-zijn is kwalijk. Jezus gaat nog een paar stappen verder. Zelfs het zoeken naar alles wat je nodig hebt, kan tot een strik worden. Moeten christenen dan niet werken? Luiheid is uit den boze, maar wanneer hun leven alleen bestaat uit het veilig stellen van hun toekomst, missen ze het plan van God met hun leven. Er is bij mensen een grote vrees om (deels) afhankelijk te worden van Gods voorziening. Eerst alles veiligstellen, dan God dienen. Uiteindelijk komt van dat laatste dan niet zoveel meer terecht. Ook christelijke ouders zijn geneigd hun kinderen op te jagen tot prestaties, die hun toekomst financieel zeker maken. Nogmaals luiheid, oppervlakkigheid, onverschilligheid zijn helemaal fout. Maar hoe staat het met de inzet in het koninkrijk van God?

Jezus gaat zelfs nog een stap verder.

Luk.12:33 *Verkoopt uw bezittingen om aalmoezen te geven. Maakt u beurzen, die niet oud worden, een schat, die nooit opdraakt, in de hemelen, waar geen dief bij komt en geen mot ze schaadt. Want waar uw schat is, daar zal ook uw hart zijn.*

Het gaat hier om het weggeven van reserves, die men niet direct nodig heeft. In de eerste gemeente namen vele discipelen deze opdracht van Jezus letterlijk en verkochten bezittingen, die zij niet in gebruik hadden, zoals akkers, die zij uit erfenissen hadden gekregen.

Het is al eens eerder aan de orde gekomen. In vroeger tijd verplichtten bepaalde Bijbelscholen hun studenten om alle eigen financiële middelen weg te geven en te geloven in de voorziening van God.

Bezorgdheid is het tegenbeeld van geloof. Jezus moedigt ons aan om de weg van geloof op te gaan en afhankelijk van Hem te willen zijn.

Rijkdom en geldzucht

Het evangelie naar Lukas heeft uit het totaal van Jezus' onderwijs naar verhouding vrij veel verhalen over het probleem van geld en geldzucht.

Voorbeelden zijn:

De Rijke Dwaas in Luk.12:13vv.

Iemand uit de schare zeide tot Hem: Meester, zeg tot mijn broeder, dat hij de erfenis met mij dele. Hij echter zeide tot hem: Mens, wie heeft Mij tot rechter of scheidsman over u aangesteld? Hij zeide tot hen: Ziet toe, dat gij u wacht voor alle hebzucht, want ook als iemand overvloed heeft, behoort zijn leven niet tot zijn bezit. En Hij sprak tot hen een gelijkenis en zeide: Het land van een rijk man had veel opgebracht. En hij overlegde bij zichzelf en zeide: Wat moet ik doen, want ik heb geen ruimte om mijn vruchten te bergen. En hij zeide: Dit zal ik doen: ik zal mijn schuren afbreken en grotere bouwen en ik zal daarin al het koren en al mijn goederen bergen. En ik zal tot mijn ziel zeggen: Ziel, gij hebt vele goederen liggen, opgetast voor vele jaren, houd rust, eet, drink en wees vrolijk. Maar God zeide tot hem: Gij dwaas, in deze eigen nacht wordt uw ziel van u afgeëist en wat gij gereedgemaakt hebt, voor wie zal het zijn? Zo vergaat het hem, die voor

zichzelf schatten verzamelt en niet rijk is in God.

De uitnodiging van de armen Luk.14:12vv.

Hij zeide ook tot die Hem genodigd had: Wanneer gij een middagmaaltijd of avondmaaltijd aanricht, roep dan niet uw vrienden of uw broeders of uw verwanten of uw rijke burenen; die zouden immers op hun beurt u ook kunnen uitnodigen en gij zoudt terugbetaling ontvangen. Maar wanneer gij een gastmaal aanricht, nodig dan bedelaars, misvormden, lammen en blinden. En gij zult zalig zijn, omdat zij niets hebben om u terug te betalen. Want het zal u terugbetaald worden bij de opstanding der rechtvaardigen.

Het penningske van de weduwe

Luk.21:1 Toen Hij opkeek, zag Hij de rijken hun gaven in de offerkist werpen. Hij zag ook een behoeftige weduwe twee koperstukjes daarin werpen, en zeide: Waarlijk, Ik zeg u, deze arme weduwe heeft meer dan allen daarin geworpen. Want deze allen hebben van hun overvloed iets bij de gaven geworpen, maar zij heeft van haar armoede haar ganse levensonderhoud erin geworpen.

De gelijkenis van de Rijke man en de arme Lazarus (Luk.16:19vv.)

De gelijkenis van de onrechtvaardige rentmeester (Luk.16:1vv.)

Die van de onrechtvaardige rentmeester is vrij onbekend, daarom besteden we er extra aandacht aan: Hij zeide ook tot zijn discipelen: Er was een rijk man, die een rentmeester had. Van deze werd hem aangebracht, dat hij zijn bezit verkwistte. En hij liet hem roepen en zeide tot hem: Wat hoor ik daar van u? Doe verantwoording van uw beheer, want gij kunt niet langer rentmeester blijven. De rentmeester zeide bij zichzelf: Wat moet ik doen? Want mijn heer ontnemt mij mijn rentmeesterschap. Spitten kan ik niet, voor bedelen schaam ik mij. Ik weet, wat ik doen zal, opdat zij mij, wanneer ik uit mijn rentmeesterschap ontzet ben, in huis zullen nemen. En hij ontbood de schuldenaars van zijn heer een voor een bij zich. Hij zeide tot de eerste: Hoeveel zijt gij mijn heer

schuldig? Hij zeide: Honderd vaten olie. Hij zeide tot hem: Hier hebt gij uw schuldbekentenis, ga vlug zitten en schrijf vijftig. Daarna zeide hij tot de tweede: En hoeveel zijt gij schuldig? Hij zeide: Honderd zakken tarwe. Hij zeide tot hem: Hier hebt gij uw schuldbekentenis, schrijf tachtig. En de heer prees de onrechtvaardige rentmeester, dat hij met overleg gehandeld had, want de kinderen dezer wereld gaan ten aanzien van hun geslacht met veel meer overleg te werk dan de kinderen des lichts. En Ik zeg u: Maakt u vrienden met behulp van de onrechtvaardige Mammon, opdat, wanneer deze u ontvalt, men u opneme in de eeuwige tenten.

Wie in zeer weinig getrouw is, is ook in veel getrouw. En wie in zeer weinig onrechtvaardig is, is ook in veel onrechtvaardig. Indien gij dus niet getrouw geweest zijt ten aanzien van de onrechtvaardige Mammon, wie zal u dan het ware goed toevertrouwen? En indien gij niet getrouw geweest zijt ten aanzien van het goed van een ander, wie zal u het onze geven? Geen slaaf kan twee heren dienen, want hij zal of de ene haten en de andere liefhebben, of zich aan de ene hechten en de andere minachten; gij kunt niet God dienen en Mammon.

De onderwijzing van Jezus is, dat ons aardse geld en goed niet ons persoonlijk eigendom is, maar ons door God in beheer gegeven. Het alleen gebruiken voor eigen plezier wordt dan ook beschouwd als een verkwisting van Gods bezittingen. Hierop kan niet anders dan een ontslag, een veroordeling volgen.

De gelijkenis is niet geheel consequent, maar de gedachte is, dat de rentmeester de gevolgen van zijn ontslag vermijdt, door zich bij zijn medemensen geliefd te maken. Hij "misbruikt" het beheerde bezit door de schulden van anderen kwijt te schelden. Na zijn ontslag zullen zijn medemensen hem dan ook gastvrij opnemen.

Jezus merkt op, dat de mensen in de wereld (door middel van steekpenningen en omkoping) heel slim met hun geld omgaan, om ervoor te zorgen, dat zij anderen aan zich verplichten. De gelovigen hebben vaak niet

het inzicht (of het geloof, of de toewijding) dat zij door het weggeven van geld aan behoeftigen, zich ook een beurs in de hemel maken, die niet oud wordt.

Lucas 12:33 *Verkoopt uw bezittingen om aalmoezen te geven. Maakt u beurzen, die niet oud worden, een schat, die nooit opraakt, in de hemelen, waar geen dief bij komt en geen mot ze schaadt.*

Of elders

Filip. 4:17 *Niet, dat het mij om de gave te doen zou zijn, maar het is mij te doen om de*

opbrengst, die als een tegoed op uw rekening aangroeit.

Geld en God

Zeker in Nederland met zijn traditie van spaarzaamheid en zuinigheid is een mentaliteitsverandering nodig ten aanzien van het vergaren van geld en bezit. Het hebben van (ongebruikt) bezit, terwijl op onze (televisie)stoep een broeder ernstig gebrek lijdt, is in Gods ogen onrechtvaardig.